

szinte egész életművével. 1955-ben jelenik meg Valitud luuletusi (Válogatott költemények) címen egy kisebb válogatás, amelyet 1964-ben követ egy másik, 20 ív terjedelemben, Vabadus, Armastus (Szabadság, szerelem) címen, amely a költő minden jelentős versét tartalmazza a János vitézen kívül. Ez utóbbinak a fordítása 1973-ban készült el.

Petőfi mellett szép számmal jelennek meg Ady és József Attila versei. A 60-as, 70-es években még pezsgőbbé válik a műfordítói tevékenység, az eredetivel csaknem egy időben jelentkezik a lefordított mű. Így például Sánta Ferenc Húsz órája az észt irodalmi élet szenzációja is volt, a hazai kiadással egy évben jelent meg észtül is, s hozzá 18 000 példányban.

Jelentős visszhangra talált Észtországban Fejes Endre Rozsdatemető című kisregénye, amely 1965-ben került lefordításra.

1969-ben találkozik először az észt olvasó Németh Lászlóval. Ebben az évben jelenik meg észtül az Iszony, amelynek sikerét jól illusztrálja a 36 000-es példányszám.

Nagy eseményt jelentett az észt irodalmi életben Madách Az ember tragédiája című művének megjelenése (1970), a Magyarországon is ismert J. Kross kitűnő fordításában. 1971 márciusában mutatta be a tartui Vanemuine színház, amely később Magyarországon is vendégszerepelt a darabbal.

Az említettekén kívül a statisztikai számvetés szerint az utóbbi húsz évben a magyar prózaírók közül Móricz, Mikszáth, Karinthy Frigyes, Örkény és Sarkadi műveit fordították leginkább. Számtalan kisebb lélegzetű fordítás jelent meg a napilapok, folyóiratok hasábjain klasszikus költőktől Tabi László és Mikes György humoros írásaiig. Itt ezeknek még vázlatos áttekintésére sem vállalkozhatunk.

A rokon nép élete, irodalma iránt tanúsított érdeklődést bizonyítja az is, hogy már az iskolai tankönyvek felhívják a figyelmet a magyar irodalomra. Az elemi iskola V. osztályában a magyar irodalmat csupán néhány Petőfi-vers képviseli, a felsőbb osztályokban azonban, a világirodalom keretein belül sokkal bővebb ízelítőt kapnak a tanulók. Megismerkednek Petőfi, Vörösmarty, Ady verseivel és Kölcsey Himnuszával.

Ez a rövid áttekintés is meggyőz bennünket arról, hogy közel száz éve az észtek a magyar irodalmi fordítások számát, terjedelmét tekintve világviszonylatban is az elsők között voltak és vannak. Egyes korszakokban szó érheti a fordítás színvonalát, vagy a fordított művek irodalmi értékét, de a jó szándékot soha.

MARY TOMING

